

REKOMENDACIJOS

DĖL PREKYBOS IR PASLAUGŲ TEIKIMO VIETŲ VEIKLOS KARANTINO METU

2020-04-16

Sveikatos apsaugos ministerija, atsižvelgdama į nepalankią COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) epideminę situaciją ir nuo 2020 m. kovo 16 d. 00.00 val. šalyje paskelbtą karantino režimą, teikia rekomendacijas dėl parduotuvių, įskaitant parduotuves, esančias prekybos ir (arba) pramogų centruose, (toliau – parduotuvės) (maisto, ne maisto produktų ir kt.) ir turgaviečių, viešųjų vietų prekybai¹, augalų, skirtų sodinti, sėklų, trąšų prekybai lauko sąlygomis atskirų, specialiai tokiai prekybai skirtų prekybos vietų, o taip pat prekybininkų, prekiaujančių kitose viešosiose prekybos vietose, išskyrus turgavietes, augalais, skirtais sodinti, sėklomis, trąšomis ir naudojančių laikinuosius prekybos įrenginius² (toliau – augalų, skirtų sodinti, sėklų, trąšų prekybos lauko sąlygomis vieta), paslaugų teikimo veiklos organizavimo karantino metu:

- Karantino metu prekybą gali vykdyti:
 - parduotuvės, įskaitant parduotuves prekybos ir (arba) pramogų centruose, kurių pagrindinė veikla yra maisto, veterinarijos, vaistinių, optikos prekių ir ortopedijos techninių priemonių pardavimas (nurodytos prekės yra visas parduotuvės asortimentas arba sudaro didžiąją dalį parduotuvės prekių asortimento),
 - turgavietės ir kitos viešosios vietos prekybai, vykdančios maisto pardavimo veiklą (leidžiama prekiauti tik maisto produktais),
 - augalų, skirtų sodinti, sėklų, trąšų prekybai lauko sąlygomis, specialiai tokiai prekybai skirtos stacionarios prekybos vietos, o taip pat prekybininkai, prekiaujantys kitose viešosiose prekybos vietose, išskyrus turgavietes, augalais, skirtais sodinti, sėklomis, trąšomis ir naudojantys laikinuosius prekybos įrenginius,
 - parduotuvės, įskaitant parduotuves prekybos ir (arba) pramogų centruose, į kurių patalpas patekti įrengtas atskiras tiesioginis įėjimas iš lauko ir kurių patalpose ribojamas pirkėjų ir kitų lankytojų (toliau – pirkėjas) srautas: užtikrinamas ne mažesnis nei 10 kv. m vienam pirkėjui tenkantis prekybos plotas arba vienu metu aptarnaujamas ne daugiau nei vienas pirkėjas,

¹ Pagal Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-357, „Dėl Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo“, prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais skirta viešoji vieta (viešoji vieta prekybai) apibrėžiama kaip savivaldybės nustatyta arba privataus asmens skirta ir su teritorine Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderinta teritorija prekybai tik savos gamybos ir žemės ūkio produktais nuo laikinųjų prekybos įrenginių, iš automobilių, specializuotų automobilių ar priekabų, laivų.

² Laikinieji prekybos įrenginiai – sukomplektuoti lauke laikinai statomi prekybos įrenginiai (prekystaliai, vežimėliai, stalai ir kt.)

○ visos parduotuvės vykdančios internetinę prekybą ir kai prekės pristatomos fiziniams ar juridiniams asmenims ar atsiimamos atsiėmimo punktuose, laikantis higienos reikalavimų. Vykdamas internetinę prekybą, pristatant prekę pirkėjui į namus, prekė užsakovui turi būti perduota vengiant tiesioginio kontakto, t. y. pirkėjas informuojamas telefonu, kad prekė atvežta ir palikta nurodytu adresu. Jei nėra galimybės perduoti prekę be kontakto, rekomenduojama, kad prekė atvežęs asmuo dezinfekuotų rankas prieš perduodamas prekę pirkėjui. Rekomenduojama atsiskaitymus vykdyti elektroninėmis priemonėmis.

- Specializuotų maisto prekių parduotuvių (alkoholinių gėrimų, kavos, aliejų, prieskonių, maisto papildų ir pan.), kurių pagrindinė veikla yra maisto produktų pardavimas, veikla nėra draudžiama.
- Parduotuvėms, kurių veikla leidžiama, išskyrus internetinę prekybą, rekomenduojama aktyviai nereklamuoti bet kokių pardavimus skatinančių priemonių (akcijų, išpardavimų), neorganizuoti nuolaidų valandų, degustacijų, pristatymų ir pan., kurie didintų gyventojų srautus prekybos vietoje.

Reikalavimai prekybai:

- Nerekomenduojama prekiauti vartojimui paruoštais nefasuotais maisto produktais (produktais, kurie prieš juos vartojant nebus plaunami, termiškai apdorojami, lupami, gliaudomi ar pan.), išskyrus atvejus, kai:

- savitarnos skyriuose vartojimui paruošti nefasuoti maisto produktai tiekiami vartotojams tinkamai apsaugoti nuo galimos taršos (pvz., savitarnos skyriuje pateikiami nefasuoti maisto produktai yra iš anksto sudėti į maišelius, suvynioti į maistinę plėvelę ir pan.) arba,

- savitarnos skyriuje, siekiant vartojimui paruoštus nefasuotus maisto produktus apsaugoti nuo taršos, taikomos sustiprintos apsaugos priemonės: naudojami nuo taršos apsaugantys stelažai ar kita įranga, užtikrinamas pakankamas įrankių ar pirštinių, pakavimo medžiagų kiekis ir tinkamas (dažnesnis nei įprastai) jų valymas (prireikus ir dezinfekcija), pateikiama informacija (instrukcija) pirkėjui apie tai, kaip elgtis karantino metu ir saugiai įsigyti vartojimui paruoštus nefasuotus produktus (pvz., kokių asmens higienos reikalavimų laikytis, kaip saugiai įsidėti į maišelius produktus ar pan.),

- turgavietėse ir viešosiose vietose prekybai prekiaujama taip, kad pirkėjas neturėtų galimybės paliesti ar kitu būdu užteršti šių maisto produktų (naudojami nuo taršos apsaugantys stelažai, plėvelės ar kitos priemonės).

- Prekybos subjektams, neužtikrinantiems sustiprintos vartojimui paruoštų nefasuotų maisto produktų apsaugos nuo galimos taršos, rekomenduojama vykdyti prekybą tik iš anksto supakuotais vartojimui paruoštais nefasuotais maisto produktais.

- Turi būti užtikrinama, kad dažnai liečiami paviršiai prekybos įmonių patalpose būtų dezinfekuojami dažniau nei įprasta.

- Darbuotojai rankas turi plauti: prieš pradėdamas darbą; prieš tvarkant termiškai apdorotą ar vartoti paruoštą maistą; tvarkant žalią mėsą, žuvį ar kt. termiškai neapdorotą maistą; prieš apsimaunant, keičiant ir nusiėmus pirštines; sutvarkius atliekas; pabaigus valymo, dezinfekcijos darbus; pasinaudojus tualetu; pavalgius, parūkius; nusičiaudėjus, išsipūtus nosį; dirbus su pinigais.

- Tvarkydami maistą darbuotojai turi vengti liesti rankomis veidą, akis, nosį, burną ir kt., laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo (kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartinę servetėlę arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę).

- Darbuotojai, vykdamas nefasuoto maisto tvarkymą, rankas turi dezinfekuoti ne rečiau kaip kas 2 val., o esant poreikiui ir dažniau.

Paslaugų teikimo reikalavimai:

- Paslaugų teikėjams, kurių veikla leidžiama, rekomenduojama aktyviai nereklamuoti bet kokių paslaugų pardavimus skatinančių priemonių (akcijų, išpardavimų), neorganizuoti nuolaidų valandų, pristatymų ir pan., kurie didintų gyventojų srautus paslaugos teikimo vietoje.
- Turi būti užtikrinama, kad dažnai liečiami paviršiai paslaugų teikimo patalpose būtų dezinfekuojamos dažniau nei įprasta.
- Darbuotojai turi dažnai plauti rankas (pvz., prieš pradėdant darbą; prieš apsimaunant, keičiant ir nusiėmus pirštines; pabaigus valymo, dezinfekcijos darbus; pasinaudojus tualetu; pavalgus, parūkius; nusičiaudėjus, išsipūtus nosį; dirbus su pinigais ir kt.).
- Darbuotojai turi vengti liesti rankomis veidą, akis, nosį, burną ir kt., laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo (kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartinėmis servetėlėmis arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę).
- Paslaugų teikimo vietose, kurių veikla nedraudžiama, turi būti užtikrintos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimu nustatytos būtinos visuomenės sveikatos saugos, higienos, darbuotojų ir paslaugų vartotojų aprūpinimo būtinosiomis asmeninės apsaugos priemonėmis sąlygos.

Daugiau informacijos:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b29808107fa911eab005936df725feed>

[https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)

https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/KORONA/20200330_Rekomendacijos_AAP_kiti_sektoriai.pdf

[https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos(1).pdf)

<https://vmvt.lt/aktualu-verslui-karantino-metu>